

Turkuposti

Lehti kaikille
turkulaisille
2 | 2025
En tidning
för alla åbabor

”

Turku on minulle tukikohta

Kestävyysjuoksija
Mustafe Muuse palaa
maailmalta aina
kotikaupunkiinsa.

s. 4–7

Pormestaristo
haluaa turvallisen
ja viihtyisän Turun

s. 10

Funikulaari
matkannut jo
70 000 kilometriä

s. 12–13

Samterminalen
i hamnen
förändrar Åbo

s. 14–15

Nyt,
ikuisesti,
Turku

12

Kakolan ympäristöä suunnitellaan paikan arvoa kunnioittaen. Rakentamista johtava Kimmo Suonpää on tyytyväinen työn jälkeen funikulaarin asemalla ja uusilla Michailowin portailla.

Edellä- kävijät eivät jää historiaan.

Turun kaupungin asukaslehti
Turkuposti • Julkaisija Turun kaupunki, Yliopistonkatu 27, 20100 Turku, viestinta@turku.fi, turku.fi •
Päätoimittaja Katja Laiho • **Toimitus** Turun kaupungin viestintä- ja markkinointipalvelut • **Kansikuva** Heikki Räisänen • **Taitto** KMG Turku • **Paino** PunaMusta Oy • **Painosmäärä** 120 500 kpl / ISSN 1798-4661 (painettu) / ISSN 2489-2173 (verkkojulkaisu) / ISSN 2489-2289 (äänilehti) • **Jakelu** SSM Oy • **Jakelupalautteet** jakelupalaute.fi • **Muu palaute** turku.fi/palaute, turku.fi/respons

Parasta aikaa Turussa

- 4 Turku kulkee aina Mustafe Muusen mukana

Puheenvuoro

- 8 Turussa jokainen lapsi lukee

Turuilla ja toreilla

- 9 Kirjasto aina mukana kännykässäsi
 9 Kiinnostaako lähiympäristösi kehittyminen?
 10 Ytimessä inhimillisyys
 11 Varautumalla paras
 11 Tilaa tiedotteet lämpö- ja sähkökatkoista puhelimeesi

Lue pääartikkelit verkossa:

- turku.fi/turkuposti

Läs huvudartiklar online:

- turku.fi/sv/aboposten

Read main articles online:

- turku.fi/en/turkuposti

Nyt, ikuisesti, Turku.

1154

Turku mainittiin maailman-kartalla ensimmäisenä suomalaisena paikkana.

1309

Julkaistiin sinettitodistus, johon Turun kaupungin vaakuna pohjautuu.

16

Syvälahden koulun oppilaiden mielestä on hienoa, että samassa rakennuksessa sijaitsevaan kirjastoon ja nuorisotilaan pääsee myös kouluaian ulkopuolella.

KUVA: TIMO JAKONEN

KUVA: HEIKKI RÄISÄNEN

20

Impivaaran uimahallin vesiliikunnan ohjaaja Susanna Vuori toivoo, että aikuisetkin päivittäisivät uimataitoaan.

Meidän Turku

- 12 Funikulaarin kilometreillä pian kaksi kertaa maailman ympäri
- 14 Samterminalen i hamnen förändrar Åbo
- 16 Monitoimitalo on kaikkien talo

Turun historiaa valokuvin

- 18 Tuomiokirkko on valvonut Turkuä yli 700 vuotta

Turun tekijät

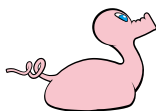
- 20 Uimahallin sydän sykkii tiimityöllä

Turkulaiset

- 22 Yhdessä

Turussa tapahtuu

- 26 Fuuga on ollut pääsuunnittelijan mielessä päivittäin
- 28 Tapahtuma- ja liikuntavinkkauksia
- 34 Pakina: Turkulaisen hymy levenee sittenkin?
- 35 Turku-ristikko

Löydä Posankka Millä sivulla kuvan mukainen Turun kaupunkieläin porskuttaa? Täytä kilpailulomake 14.9.2025 mennessä osoitteessa turku.fi/posankka. Arvomme osallistuneiden kesken pienenisposankan.

KUVA: TIMO JAKONEN

26

Aurajoen rantaan valmistuvasta musiikkitalo Fuugasta on tullut pääsuunnittelija Tuomas Silvennoiselle erityisen merkityksellinen projekti.

1640

Suomen ensimmäinen yliopisto, Kungliga Akademien i Åbo, perustettiin.

1890

Suomen ensimmäinen jalkapallo-ottelu pelattiin Kupittaaan niittykentällä.

2029

Suomen ensimmäinen kaupunki Turku täyttää 800 vuotta.

Turku kulkee aina Mustafe Muusen mukana

Kestävyysjuoksija Mustafe Muuse matkustaa suuren osan
vuodesta, mutta kantaa Turkua sydämessään.

TEKSTI HEIDI HORILA | KUVAT HEIKKI RÄISÄNEN

Haastattelu **Mustafe Muusen** kanssa järjestetään etäyhteydellä, sillä kiireinen urheilija viettää paljon aikaa Sveitsin St. Moritzissa. Siellä hän harjoittelee valmennustiiminsä johdolla suuren osan vuodesta.

Turussa parikymppinen Muuse ehtii käväistä, kun käy Suomessa, vaikka aika onkin kortilla.

– Kyllä Turku on minulle tukikohta. Siellä ollessani minulle tulee sellainen rauhallinen ja itsevarma olo. Muistan taas, kuka olen, Muuse sanoo.

Vaikka Muuse on pesunkestävä turkulainen, ei kaupunki ole aina tuntunut kovin sydämelliseltä paikalta. Kun Muuse asui alakouluikäisenä Moissossa perheensä kanssa, joutui perhe uusnatsien toistuvien hyökkäysten kohteeksi. Muusen äiti päätti, että nyt riittää. Hän halusi rauhallisemmat olosuhteet lapsilleen, ja perhe muutti Katariinaan.

Turvallisella ja luonnonläheisellä alueella Muuse ei kuitenkaan löytänyt ystäviä, eikä ulkona tullut vietettyä paljon aikaa.

Sen sijaan hän löysi kirjat. Lähikirjastosta tuli tärkeä paikka, sieltä innokas koululainen kanto kotiin pinoittain erilaisia dekkareita.

– Luin hirveästi, se oli sellainen ulospääsy kaikesta.

Vaikuttaminen on tärkeää

Vaikka urheilu ja juokseminen olivat jo teini-ikäisenä Muusen elämässä mukana, jäi Kerttulin lukion urheilulinja haaveeksi. Ovet Turun Suomalaisen Yhteiskoulun lukioon sen sijaan aukesivat. Korona-ajan keskellä neljän laudaturin ylioppilaaksi kirjoittaneen Muusen mukaan tulevaisuudensuunnitelmien tekeminen kaiken epävarmuuden keskellä oli monelle vaikeaa.

Muuselle kuitenkin oli selvää, että hän satsaisi urheiluun.

– Huippu-urheilijan ura voi kestää vain sen tietyn ajan. Päätin, että nyt on minun mahdollisuuteni kokeilla.

**Kenen
turkulaisen
elämään
haluaisit
kurkata?**

Vinkkaa
sähköpostilla:
viestinta@turku.fi

*Mustafe Muuselle
Paavo Nurmen
stadion on rakas
harjoittelupaikka.*

Päättäväisyytensä Muuse on perinyt äidiltään. Äiti on kasvattanut lapsensa tähtäämään korkealle, tekemään aina parhaansa. Tämä asenne onkin kantanut hedelmää. Muusen tulokset ovat parantuneet vähä vähältä, hänet valittiin Vuoden 2024 turkulaiseksi ja huomioitiin tämän vuoden Urheilugaalassa Vuoden esikuva -tunnustuksella.

Vaikuttaminen ja asioista puhuminen on aina ollut Muuselle tärkeää. Muuse on ollut mukana TALO-hankkeessa, joka edistää monikulttuurisuutta ja yhdenvertaisuutta yleisurheilussa. Hän puhuu avoimesti kohtaamastaan rasismista ja maahanmuuttajataustaisten tilanteesta.

Muuse uskoo, että tämä auttaa muitakin samanlaisten asioiden kanssa kamppailevia.

– Nuorena kohtaamani rasismi sai minut pitkäksi aikaa ajattelemaan, että minussa on jotain vikaa. Kesti kauan, että sain käsiteltyä asian ja päästyä sen yli.

Mustafe Muuse on kiinnostunut yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta. Urheilu-uran jälkeen hän aikoo mahdollisesti suuntautua politiikkaan.

Luin hirveästi, se oli sellainen ulospääsy kaikesta.

Jos aiemmin väkivaltaa tai rasismia kohtasi lähinnä radikalisoituneiden ihmisten osalta, on tilanne Muusen mukaan nyt huolestuttavampi.

– Meillä on ministeritason väkeä, jolla on rasisia asenteita. Huomaan myös nykyään enemmän sellaista mikrotason rasismia, kun olen Suomessa. Jos mennään kavereiden kanssa kauppaan, niin minun laukkuni tarkistetaan.

Katkeru Muuse ei kuitenkaan ole. Hänen mielestään on tärkeää tehdä ruohonjuuritason työtä maahanmuuttajataustaisten perheiden integraation edistämiseksi. Ylisukupolvisten asenteiden muutos vaatii pitkäjänteistä työtä, eikä kyse ole aina vain kantaväestön asenteista.

Muuse kertoo, että hänen oma isoisänsä sanoi, että heistä ei koskaan tule suomalaisia.

– Onhan se herranjestas kova paikka kuulla muilta, olivat he sitten sukulaisiasi tai muita suomalaisia, että sinua ei koskaan tulla hyväksymään, vaikka olet syntynyt Suomessa, Muuse ihmettelee.

Kieli ja kirjallisuus vahvistavat identiteettiä

Yksi keino vahvistaa omaa identiteettiä ja yhteenkuuluvuutta on Muusen mielestä kieli ja kirjallisuus. Hän valitsee tänä vuonna lasten- ja nuortenkirjallisuuden Finlandia-voittajan, ja odottaa pestiä innoissaan.

Ahkerana lukijana Muuse toivoo, että lasten- ja nuortenkirjallisuudessa uskallettaisiin käsitellä rohkeasti erilaisia, juuri nuorta lukijakuntaa koskettavia teemoja.

– Nuoret kyllä kestävät vakavienkin aiheiden käsittelyn, Muuse uskoo.

Pitkillä harjoitusleireillä ollessaan juoksija tarttuu edelleen kirjaan, kun haluaa rentoutua ja tuulettaa aivojaan. Kumppani, ja niin ikään kestävyysjuoksija, **Nathalie Blomqvist** on samassa valmennusporukassa. Hänen kanssaan voi myös jakaa urheiluun liittyviä epävarmuuksia ja paineita.

Mustafe Muuse

- 24-vuotias kestävyysjuoksija, syntynyt Turussa.
- Päämatka 5 000 metriä, edustaa Turun Urheiluliittoa.
- Äänestettiin vuoden 2024 turkulaiseksi.
- Palkittiin tämän vuoden Urheilugaalassa Vuoden esikuva -tunnustuksella.
- Harrastaa lukemista.

Turussa ollessaan Muuse tapaa perhettä ja ystäviä, ja viettää aikaansa suosikkipaikoissaan.

– Meillä on paras saaristo ja Aurajokimaisema, Paavo Nurmen stadion ja Kauppatori, Muuse toteaa.

Tulevaisuudessa Muuse näkee itsensä edelleen asumassa Turussa. Itsevarmuutta juuri 24 vuotta täyttäneeltä juoksijalta ei puutu. Huippu-urheilijan elämä, siihen sitoutuminen ja pitkäjänteisyyttä vaativat tavoitteet valmistavat Muusen mukaan haastaviin työtehtäviin myöhemmin elämässä. Hän voisi sanojensa mukaan tähdätä vaikka Turun pormestariksi.

– Sanotaan nyt tähän vielä, että miksei Suomen presidentiksi. Olisi aika kova juttu saada ensimmäinen ruskea presidentti Suomeen, Muuse lausuu.

*Turkulaiset
tunnistavat
Mustafe Muusen
ja hänelle tullaan
usein juttelemaan.
– Vanhempi
väki saattaa
kommentoida, että
oletkos sinä se
juoksijapoika. Se
on ihan mukavaa,
Muuse toteaa.*

Turussa jokainen lapsi lukee

Lasten ja nuorten lukutaidon heikkeneminen on kansainvälinen ilmiö, joka näkyy myös meillä. Emme ole jääneet voivottelemaan asiaa, vaan olemme käärineet hihat ja lähteneet edistämään lukutaitoa laajalla rintamalla. Onneksi lukutaitotyön rakenteet ovat valmiina.

Varhaiskasvatus on tärkeässä roolissa tulevaisuuden lukijoiden kasvattajana. Päiväkodeissa luetaan lapsille ääneen päivittäin ja myös loruttelu on otettu välineeksi kohti lukutaitoa. Perusopetuksessa lukemista on lisätty eri tavoin oppitunneille ja lukutunneilla luetaan mukaansa tempaavia tarinoita. Lukutaidon kehitystä seurataan testeillä esiopetuksessa sekä 3. ja 6. luokalla. Lastenkirjojen lainamäärät kasvavat ja yhteistyö kirjastojen kanssa tiivistyy.

Oppilaat toivovat lukukerhoja myös vapaa-ajalle, ja aamu- ja iltapäivätoiminnassa lukuiota kasvatetaan monin tavoin. Myös huoltajille viestitään lukutaidon merkityksestä.

Lukioissa on kokeiltu päivittäistä lukuhetkeä ja ammatillisessa koulutuksessa on tehty lukudiplomikurssi yhteistyössä kirjaston kanssa – molemmista on saatu hyviä kokemuksia.

Paljon on tehty ja paljon tullaan myös tekemään. Yhteistyöllä käänämme lastemme lukutaidon kasvuun.

Tarumaija Aalto

Työllisyyden tukemisen ja maahan muuttaneiden lukutaito-ohjelman projektipäällikkö

Kirjastokortti kulkee kätevästi mukana älypuhelimessa mobiilikorttina. Mobiilikortti toimii tavallisen kortin tavoin lainausautomaatilla.

Kirjasto aina mukana kännykässäsi

Tiesitkö, että kirjastokortti löytyy myös älypuhelimeltasi? Ei haittaa, vaikka kirjastokortti olisi jäänyt juuri siihen toiseen kassiin, mobiilikorttisi on mukana yllättävilläkin kirjastoreissuilla.

TEKSTI NOORA YRTTIAHO | KUVA ALLU VUOTILA

Löydät mobiilikirjastokortin kirjautumalla älypuhelimellasi verkkokirjastoon. Kortti ja tietoa sen käytöstä löytyy verkkokirjastosta *Omat palvelut* -valikosta kohdasta *Kirjastokortit*.

Mobiilikortilla saat lainattua aineistoa automaateilla ja kirjaston asiakaspalvelussa fyysisen kirjastokortin tavoin. Ainoastaan asiakaspalvelussa mobiilikorttia käytettäessä on näytettävä myös kuvallinen henkilöllisyystodistus.

Hallitse varauksiasi itse

Mobiilikortin lisäksi verkkokirjastosta löytyy paljon muitakin kirjaston palveluita. Voit uusia lainasi, tehdä varauksia, tarkastella maksutietojasi, vaihtaa tunnuslukusi ja tarvittaessa päivittää

yhteystietosi. Voit myös luoda suosikkilistoja ja uutuusvahteja. Kaikki palvelut löytyvät yläpalkin pudotusvalikosta, kun olet kirjautuneena verkkokirjastoon.

Lisäksi voit keskeyttää varauksesi vaikkapa lomamatkan ajaksi. Tällöin varaustasi ei käsitellä noudettavaksi, vaikka olisit jonon kärjessä. Voit hallita itse sitä, milloin saat varauksesi, etkä menetä paikkaasi varausjonossa. Varauksen uudelleenaktivointi onnistuu verkkokirjastossa *Varaukset*-sivulla.

Ohjeita mobiilikortin ja verkkokirjaston käyttöön löydät Vaski-verkkokirjaston uudistuneesta asiakkaan oppaasta.

Mukavia hetkiä kirjaston palvelujen parissa!

• vaskikirjastot.fi

Kiinnostaako lähiympäristösi kehittyminen?

Kaupunkia rakennetaan asemakaavojen mukaan. Usein aluetta kaavoitetaan jo paljon ennen rakentamista. Kaavoitusta seuraamalla pysyt kärryillä, mitä kullekin alueelle suunnitellaan tulevaisuudessa.

Vireillä oleviin kaavoihin voit tutustua verkossa. Jokaisella valmistelussa olevalla asemakaavalla ja yleiskaavalla on oma verkkosivunsa. Voit etsiä kaavoja kartalta tai verkkosivujen haun avulla.

Asemakaavoilla luodaan edellytykset rakentamiselle. Asemakaavalla määrätään mm. alueen käyttötarkoitus ja mitä tontille saa rakentaa.

Yleiskaava on kunnan yleispiirteinen maankäytön suunnitelma, jolla sijoitetaan yhdyskunnan toimintoja.

Tutustu kaavoihin:

- turku.fi/vireilla

Havainnekuva Kupittaaan kärjen suunnitelmasta.

Kuva: Lundén Architecture Company, Renell Käppi Arkkitehdit & Cobe.

Ytimessä inhimillisuus

Turun uusi pormestaristo on aloittanut työnsä innostuneissa tunnelmissa. Suuntaa näyttää yhteisesti hyväksytty pormestariohjelma.

TEKSTI MARJO MÄKIPÄÄ | KUVA SUVI ELO

Mitä pormestarin työ sinulle merkitsee, pormestari Piia Elo?

– On suuri kunnia ja luottamus senosoitus tulla valituksi oman kotikaupungin, Turun, pormestariksi. Haluan työssäni edistää Turun viisasta, oikeudenmukaista ja kestävästä kasvua. Tärkeässä roolissa ovat väestönkasvun ennakointi, talouden tasapainottaminen sekä tarvepohjaiset investoinnit.

Mikä on suurin muutos, jonka uusi pormestariohjelma tuo mukanaan?

– Olemme luoneet inhimillisen ohjelman, jossa turkulaiset nostetaan keskiöön. Haluan rakentaa kestävästä kaupunkia, jossa voi kokea hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja elää turvallista arkea. Kaupungin, jossa katsotaan silmiin, hymyillään ja tervehditään – kohdataan toinen ihminen ihmisenä.

Mitkä ovat kolme tärkeintä asiaa, joihin haluat vaikuttaa, kaupunkiympäristön apulaispormestari Sini Ruohonen?

– Minulle tärkeitä asioita ovat viihtyisät asuinalueet, sujuva liikkuminen ja se, että kaupunki kehittyy jatkuvasti paremmaksi. Haluan vaikuttaa siihen, että kaupunkia suunnitellaan ennen kaikkea kaupunkilaisia varten – että liikkuminen on vaivatonta, koteja on tarjolla monenlaisiin elämäntilanteisiin ja luonto on helposti saavutettavissa. Turku on minulle sydämen asia, ja olen iloinen siitä, että saan nyt vaikuttaa kotikaupunkini tulevaisuuteen sataprosenttisella panoksella.

Miltä on tuntunut siirtyä lasten ja nuorten apulaispormestariksi, Elina Rantanen?

– On innostavaa päästä rakentamaan Turusta kaupunkia, jossa jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kas-

Uusi pormestaristo vasemmalta oikealle: pormestari Piia Elo ja apulaispormestarit Mirka Muukkonen, Elina Rantanen ja Sini Ruohonen.

vaa turvallisessa ympäristössä. Tämä tarkoittaa koulun lisäksi panostuksia turvalliseen liikkumiseen, lähiluontoon sekä yhteisöllisiin tiloihin, jotka tukevat perheiden arkea. Tavoitteeni on vahvistaa lukutaitoa sekä purkaa eriytymistä ja eriarvoisuutta, jotta jokaisella lapsella on yhtäläiset mahdollisuudet kasvaa ja menestyä.

Miten työsi jälki näkyy kaupunkilaisille, hyvinvoinnin apulaispormestari Mirka Muukkonen?

– Työni jälki näkyy parhaiten päätöksissä, jotka vaikuttavat suoraan ihmisten arkeen. Tällaisia ovat esimerkiksi puistoruokailut lapsiperheille, hävik-

kiruoan jakaminen sekä panostukset lähiliikuntapaikkoihin, alueolohuoneisiin ja kirjastoihin. Liikunta tukee hyvinvointia ja vahvistaa yhteisöllisyyttä, ja lähipalvelut auttavat vähentämään alueellista eriarvoisuutta. Olen iloinen siitä, että saan jatkaa työtäni näiden tärkeiden asioiden parissa.

Lue lisää pormestaristosta ja pormestariohjelmasta:

• turku.fi/pormestaristo

Kotivaran on hyvä sisältää sellaisenaan syötäviä tai pitkään säilyviä ruokia, joita käyttää arjessa muutenkin.

Varautumalla paras

Tiedätkö, miten varaudut erilaisiin häiriötilanteisiin ja toimit niiden aikana?

Arjen tutut toiminnot voivat katketa äkillisesti esimerkiksi sähkön- tai vedenjakelun katkon, sään ääri-ilmiön tai suuronnettomuuden vuoksi. Jokaisen oma varautuminen ja toiminta vaikuttavat siihen, miten hyvin yhteiskunta pystyy toimimaan häiriötilanteessa.

Esimerkiksi pitkittynyt sähkökatkos voi aiheuttaa tilanteen, jossa verkko-yhteydet katkeavat, valot ja lämmitys eivät toimi, jääkaappi sulaa, kaupat sulkevat ovensa ja maksukortit lakkaavat toimimasta. Häiriöt vedenjakelussa taas voivat estää hanaveden juomisen ja WC:n vetämisen.

Turun kaupunki on varautunut tuottamaan tärkeimmät palvelut myös mahdollisten häiriötilanteiden aikana. Kaupunkilaisten vastuulla on huolehtia, että omasta kodista löytyy aina kotivara, eli vettä, ruokaa ja muita välttämättömiä tarpeita vähintään kolmeksi päiväksi. Jokaisen on myös tärkeä miettiä ennalta, miten voi suojata ja tukea itseään ja muita ihmisiä mahdollisen häiriötilanteen sattuessa.

Kotivaran tarkistuslista:

- Helposti valmistettavaa tai sellaisenaan syötävää ruokaa kolmeksi päiväksi
- Puhdasta vettä (2 litraa päivässä per henkilö)
- Ruokaa lemmikeille
- Välttämättömät lääkkeet
- Radio, joka toimii paristoilla
- Taskulamppu, joka toimii paristoilla
- Varavirtalähde ja paristoja
- Puhtaita kannellisia astioita veden säilyttämiseen
- Kosteuspyyhkeitä ja käsidesiä
- Muovipusseja ja vessapaperia
- Pieni määrä käteistä rahaa
- Ensiaputarvikkeet ja joditabletteja suosituksen mukaisesti
- Ilmastointiteippiä

Lue lisää sisäministeriön kriisioppaasta:

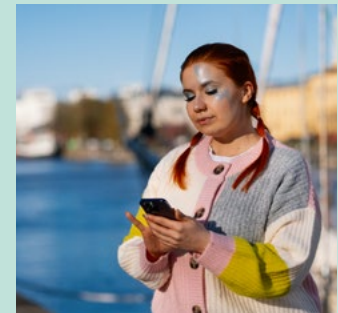
- suomi.fi/varautuminen

Tilaa tiedotteet lämpö- ja sähkökatkoista puhelimeesi

Turku Energia tarjoaa mahdollisuuden tilata tiedotteet sähkön tai lämmön jakelukeskeytyksistä tekstiviestinä tai sähköpostitse.

Niin kaukolämmössä kuin sähkönjakelussa on ajoittain jakelukeskeytyksiä esimerkiksi huoltokatkosten ja vikatilanteiden vuoksi. Kaukolämmön keskeytykset vaikuttavat niin lämmitykseen kuin lämpimän veden saatavuuteenkin.

Sähkökatkojen tiedotepalvelun voivat tilata Turku Energia Sähköverkkojen sähkönsiirtoasiakkaat. Kaukolämmön keskeytykset voi kuka tahansa tilata Turku Energian kaukolämpöverkon alueella Turussa, Kaarinassa, Raisiossa, Naantalissa ja Maskussa. Palvelut ovat maksuttomia.

KUVA: TURKU ENERGIA / RABBIT VISUALS

Turku Energian sähkön tai kaukolämmön häiriötiedotteiden tilaaminen onnistuu myös kännykällä.

Katso tilausohjeet:

- turkuenergia.fi/katkot-ja-vikailmoitukset

Funikulaarin kilometreillä pian kaksi kertaa maailman ympäri

Vaunu on liikkeessä lähes tauotta. Rakennusmiehiä, äitejä lastenrattaineen, ikäihmisiä, perheitä. Osa matkaaajista ottaa kuvia. Yhä, vaikka käyttöönnotosta on jo kuusi vuotta.

TEKSTI RISTO LAHTINEN | PIIRROSKUVA MINNA MÄKIPÄÄ

Kaupungin rakentamista johtava **Kimmo Suonpää** saapuu ala-asemalle muutaman minuutin etujassa. Olen houkuttellut Kimmon ajelulle aiheena udella funikulaa-
rin kuulumisia.

Kulku on pehmeä ja tunnelma unelias. Yläasemalla kysyn, mitä ajatuksia laite herättää.

– Mainettaan parempi, Kimmo vastaa.

Hän perustelee vastaustaan seurantaraporteilla. Viime aikoina normaalien huoltotöiden lisäksi häiriöitä ei ole juuri ollut.

– Funikulaari on oiva joukkoliikenneväline ja käyttäjälleen maksuton. Se palvelee tiheällä vuorovälillä vuoden jokaisena päivänä. Vain öisin on pieni tauko. Muut joukkoliikennevälineet eivät yllä samaan.

Joukkoliikenneväline, mietin. Huomaan, että funikulaari on minulle matkailunähtävyys.

– Jos reitti korvattaisiin bussilla, käyttökustannukset olisivat moninkertaiset ja palvelutaso heikempi, Kimmo jatkaa.

– Tarvittaisiinko bussia? utelen.

– Mäki on jyrkkä ja Kakolassa asuu paljon ihmisiä. Minusta on ollut hyvä ratkaisu yhdistää Kakolanmäki hyvin toimivaan Linnankadun bussireitistöön.

Funikulaarin käyttömäärät kertovat tarpeesta. Vaunu on ajanut 130 metriä pitkää rataansa toukokuun loppuun mennessä 540 000 yhdensuuntaista matkaa, yhteensä 70 000 kilometriä. Matkustajia täytyy olla yli miljoona, laskeskelen.

Kävelemme ympäri kukkulan lakea. Keskeisestä sijainnistaan huolimatta alue on hiljainen. Kimmo esittelee alueen infra-kohteita. Pysähdymme uusille Michailowin portaille. Otan muutaman valokuvan portaikosta ja pengerryksestä. Kimmo tuntuu olevan tyytyväinen työn jälkeen.

– Kakolan ympäristöä suunnitellaan paikan arvoa kunnioittaen. Esimerkiksi funikulaarin asemat ovat joukkoliikennepysäkeiksi arkkitehtuuriltaan korkeatasoisia.

En malta olla huomauttamatta funikulaaria vierustavan Serpentiinitien epäsiististä kunnosta.

– Vielä kesken olevien talonrakennustyömaiden liikenne ajaa Serpentiinitietä. Alue kunnostetaan heti, kun rakennustyömaat valmistuvat. Ennen ei kannata.

Kimmo esittää vuorostaan kysymyksen: – Tiedätkö, miksi funikulaarin rata on kaareva?

– En varmasti, tunnustan.

– Kallion sisällä puhdistetaan Turun seudun jätevedet, joten kalliota ei voinut louhia siten, että rata oltaisiin saatu suoraksi. Minusta on hienoa, että olemme pystyneet toteuttamaan radan näin vaativaan paikkaan ja aika hienosti maisemaan sopivaksi.

- turku.fi/funikulaari
- turku.fi/sv/funikularen

*Tuomas Silvennoinen,
som även ligger
bakom planeringen
av musikhuset Fuga,
ansvarar för den
nya samterminalens
arkitektur.*

Samterminalen i hamnen förändrar Åbo

Samterminalen gör resandet smidigare och den rusningstrafik från centrum som fartygstrafiken orsakar försvinner. Slottssudden kan byggas ut till hela stadens gemensamma vardagsrum.

TEXT MATTI VÄLIMÄKI | FOTO MARKKU KOIVUMÄKI | VISUALISERINGSBILD PES-ARKKITEHDIT

En stor tornkran lyfter de första byggelementen för terminalen på plats. En liten bit bort håller man på att gjuta betong för piren.

Redan i slutet av augusti 2025 ska också en lekman kunna visualisera hur det kommer att se ut. Men låt oss låta yrkesmänskorna, såsom Hamnens verkställande direktör **Erik Söderholm** och tekniska direktör **Markku Alahäme**, berätta vad det riktigt handlar om:

– Här byggs en passagerarterminal som kommer att användas av både Viking Line och Tallink Silja, men också av andra rederier och linjer. Den betjänar det ökande passagerarantalet mer effektivt än tidigare och på en mycket mindre yta än nu, beskriver Söderholm.

De nya linjerna kan i framtiden innebära förbindelser till Tallinn, Polen, Tyskland eller till exempel sommarkryssningar till Visby.

Tallink Silja börjar använda samterminalen 2027 och Viking Line 2028, då den kaj som är avsedd för rederiet har färdigställts.

Morgon- och kvällsrusningarna försvinner

Biltrafiken till samterminalen kommer huvudsakligen att styras längs Pansiovägen, Suikkilavägen och längs motorvägen E18. I dagens läge går en stor del av trafiken genom staden.

– Stadsbornas liv underlättas då man slipper de morgon- och kvällsrusningar som passagerarfärjorna ger upphov till, påpekar Alahäme.

Också att stå bakom bommarna vid slottet och vänta på att tåget ska passera börjar vara en försvinnande folklig tradition. Tågspåret för passagerartrafiken flyttas så att det går längre bort från centrum än för närvarande.

Slottsudden blir stadsbornas vardagsrum

När samterminalen och de nya trafikarrangemangen blir klara, kommer Slottsudden att frigöras för byggande, uppskattningsvis under 2028.

– Slottsudden kommer att bli stadsbornas vardagsrum. Där kommer bland annat att finnas Museet för historia och framtiden, trivsamma parkområden och även bostäder, berättar Alahäme.

Åbo öppnar sig också för resenärerna på ett helt nytt sätt genast utanför terminalen.

Blicken kommer också att njuta av själva terminalen. Arkitekturtävlingens jury har beskrivit det som att *ORIGAMIs arkitektur är exceptionell och uttrycksfull. Förslaget präglas av liv och rörelse. Formen andas maritim symbolik och påminner om*

en lax eller ett stålskepp.

För arkitekturen står **Tuomas Silvennoinen**, som också har ritat det nya musikhuset Fuga.

Effektivt och med låga utsläpp

I samterminalen kommer passagerarflödet att löpa mer effektivt än tidigare, då till exempel biljettkontrollerna i stor utsträckning har automatiserats.

Åbo hamn har redan nu ett inofficiellt världsrekord i branschen:

– Passagerarfartygen tillbringar bara en timme och en kvart i hamnen, och under den tiden hinner 2 000 människor och en och en halv kilometer långtradare ta sig in och lika många människor och bilar kommer ut. Under samma tid transporteras också till exempel maten till fartyget och en stor skara städare sköter sitt arbete, beskriver Söderholm.

Han jämför prestationen med en F1-bils extremt snabba och effektiva depåstopp. Men i fråga om hamnen innebär effektivitet också att fartygen inte blir tvungna att snabba upp resetiden till havs, vilket skulle öka bränsleförbrukningen.

Precis som Åbo stad har också hamnen för avsikt att vara klimatneutral 2029.

– Tillsammans med Viking Line erbjuder vi redan nu resenärerna och fraktkunderna möjlighet att resa med biogas, LBG. I framtiden kommer de nya bränslena att minska utsläppen från sjötrafiken ännu mer jämfört med nuläget, betonar Söderholm.

- portofiturku.fi/ferry-terminal-turku
- portofiturku.fi/sv/ferry-terminal-turku
- portofiturku.fi/en/ferry-terminal-turku

Enligt Erik Söderholm (t.v.) och Markku Alahäme kommer samterminalen att betjäna det växande antalet passagerare mer effektivt och på en betydligt mindre yta än i dag.

Monitoimitalo on kaikkien talo

Turkuun on viime vuosina rakennettu useita monitoimitaloja, joissa on saman katon alla monenlaisia palveluja. Lisää vastaavia on tulossa.

TEKSTI ANNAMARI NURMINEN | KUVA TIMO JAKONEN

Hirvensalossa Syvälahden monitoimitalossa on vilinää, kun oppilasryhmät siirtyvät opetustiloista toiseen. Osa jää valoisaan aulatilaaan tekemään ryhmätöitä, osa etsii mukavan paikan sohvalta. Isoista ikkunoista näkyy pihalle, jossa porhaltavat päiväkotilapset.

Syvälahti on yksi kolmesta Turussa jo toimivasta monitoimitalosta. Kaikissa niissä on yhdistetty useita toimintoja saman katon alle. Syvälahdessa on tilat päiväkodille, koululle, neuvolalle, nuorisotilalle ja liikuntahallille sekä kouluterveydenhoidolle ja Hirvensalon kirjastolle.

Syvälahden yhtenäiskoulun rehtori **Marko Koski** katselee tyytyväisenä ympärilleen. Vuonna 2018 valmistunut monitoimitalo on täyttänyt kaikki odotukset.

– Ihan heti ei uskoisi, että näissä tiloissa on päivittäin noin tuhat käyttäjää. Ruuhkan tunnetta on vain ajoittain oppilaiden välituntisiirtymissä. Osa opetustiloista on ahtaita ja kaikki tilat ovat käytössä, Koski sanoo.

Tilat tehokkaassa käytössä

Syvälahden koulun oppilaat käyttävät tiloja myös kouluajan ulkopuolella.

Yläkoulun oppilas **Olga Knuutinen** pitää erityisesti siitä, että avarassa koulussa on paljon erilaisia oleskelutiloja.

– Sohvat ovat kyllä suosikkini, hän kertoo hymyillen.

Monitoimitalo on myös erilaisten yhdistysten ja yhteisöjen aktiivisessa käytössä. Aulatilaa voidaan käyttää näyttämönä tai esiintymislavana. Hirvensalon nuorisoteatteri esimerkiksi esiintyy Syvälahdessa.

– Tämä on todella järkevä tapa järjestää palveluja, Marko Koski sanoo.

Monipuoliset liikuntatilat, kirjasto ja nuorisotilat ovat aktiivisessa käytössä. Koulun oppilas **Vilho Helenius** pitää kirjaston tiloja viihtyisinä. Hänetäkin on tärkeää, että on paikkoja, joissa viettää aikaa kavereiden kanssa.

Olga Knuutinen (vas.), Syvälahden koulun rehtori Marko Koski ja Vilho Helenius ovat yksimielisiä siitä, että monitoimitalon suunnittelussa on onnistuttu hyvin. Avarat ja toimivat tilat palvelevat hienosti kaikkia käyttäjiä.

Syvälahden kirjasto on lainausmäärissä Turun toiseksi käytetyin kirjasto. Kuukaudessa siellä on 18 000–19 000 lainauskertaa.

Alueen oma olohuone

Rehtori Koski näkee monitoimitalon eräänlaisena helposti lähestyttävänä kaikkien asukkaiden olohuoneena.

– Käyttäjät olivat alusta saakka mukana suunnittelussa. Minusta Syvälahtea pitäisi ehdottomasti käyttää esimerkkinä, kun vastaavia monitoimitaloja suunnitellaan, hän sanoo.

Syvälahtea on hänen mukaansa tultu katsomaan ympäri maailman. Ja palaute on ollut aina ihastelevaa.

”

Parasta Syvälahdessa on yhteisöllisyys.

Rehtori Marko Koski

Miksi Turkuun halutaan monitoimitaloja?

- Palvelujen saavutettavuus paranee, kun saman katon alla voi hoitaa monta asiaa.
- Monitoimitaloissa tilat saadaan tehokkaaseen käyttöön aamusta iltaan.
- Taloissa järjestettävä toiminta edistää hyvinvointia: tiloja hyödyntävät muun muassa liikuntaseurat, harrasteryhmät ja yhdistykset.
- Monitoimitalot ovat kohtaamispaikkoja. Avoimina ja julkisina tiloina ne voivat estää yksinäisyyttä ja eriytymistä.
- Monitoimitalojen ulkoliikuntapaikat palvelevat kaikkia alueen asukkaita.

Kohtaamis- paikkoja

Turussa on kolme toiminnassa olevaa monitoimitaloa Runosmäessä, Hirvensalossa ja Yli-Maariassa. Linnakaupungin monitoimitalon rakentaminen käynnistyy ensi vuonna. Huhkolaan tuleva monitoimitalo on suunnitteluvaiheessa.

Lue lisää Turun koulu- ja päiväkotihankkeista

- turku.fi/rakentuva-kaupunki
- turku.fi/sv/staden-byggs-och-vaxer
- turku.fi/en/building-our-city

Linnakaupungin monitoimitalo

- Rakentaminen voi alkaa vuonna 2026.
- 850 oppilaan koulu ja tilat yli 120 päiväkotilapselle.
- Liikuntasalit, tilat terveydenhoitajalle, lääkärille sekä psykiatriselle sairaanhoitajalle.
- Tilat koulukuraattorille ja koulupsykologille.
- Monitoimitila pop up -tapahtumille.

KUVA: JARNE MUSTONEN

Syvälahden monitoimitalo

- Valmistunut vuonna 2018.
- 650 oppilaan yhtenäiskoulu Hirvensalon, Satavan ja Kaksikerran oppilaille.
- Päiväkotit, neuvola, nuorisotila, liikuntahalli sekä kouluterveydenhoito.
- Hirvensalon kirjasto toimii monitoimitalon yhteydessä.

KUVA: TURUN KAUPUNKI

KUVA: TURUN KAUPUNKI

Karhunaukion monitoimitalo

- Karhunaukion suunnittelu etenee, sillä Turun hallinto-oikeus hylkäsi keväällä 2025 Karhunaukion yhtenäiskoulun asemakaavanmuutoksesta tehdyt valitukset. Korkein hallinto-oikeus ei myöntänyt valituslupaa.
- 850 oppilaan koulu, aamu- ja iltpäiväkerhot, esiopetus ja perheterveys.
- Kirjasto ja liikunnan tilat kahdessa uudisrakennuksessa.
- Monipuolinen ulkoliikunta-alue kesä- ja talvikäyttöön.
- Monitoimitaloon tulevat Lausteen alakoulu ja Vasaramäen liikuntapainotteinen yläkoulu.

KUVA: JOEL KARLSSON

Ypsilon

- Valmistunut vuonna 2018.
- Yli-Maarian monitoimitalossa on koulu 700 oppilaalle, päiväkotit, kouluterveydenhoito, neuvola, kirjasto ja nuorisotila.
- Tiloissa on myös paikat 120 varhaiskasvatusikäiselle lapselle.

KUVA: HEIKKI RÄISÄNEN

Monitoimitalo Riimi

- Valmistunut vuonna 2024.
- Runosmäen Riimissä on päiväkotit, neuvola, perhekeskus, kirjasto ja nuorisotila.
- Lisäksi siellä on Maarian seurakunnan tiloja: kirkkosali, seurakuntasalit, sakaristo, diakonian vastaanottotila ja kerhotilat.
- Tilat ovat alueen asukkaiden varattavissa.
- Riimi on palkittu Turun hyvän rakentamisen palkinnolla.

Tuomiokirkko on valvonut Turkua yli 700 vuotta

Turun tuomiokirkko on kokenut useita vaiheita. Alun perin kirkko oli puinen, mutta 1400-luvulla se rakennettiin keskieuropalaisten kirkkojen veroiseksi katedraaliksi. Kirkon nykyinen ilme on vuoden 1827 palon jälkeiseltä ajalta.

Tuomiokirkkoa peruskorjataan aina 50 vuoden välein. Seuraava korjaus käynnistyy alkuvuonna 2026 ja valmistuu vuoden 2028 lopulla. Tällä välin kirkko on suljettu yleisöltä.

Tietoa Tuomiokirkon peruskorjauksesta:

- turuntuomiokirkko.fi/peruskorjaus

TURKU. Observatorivnoret.
ÅBO. Utsikt från Observatoribacken.
N:o 439. Ståhlberg, H:sors.

*Näköala Turun tähtitorninmäeltä
Tuomiokirkolle (1890–1899).*

Uimahallin sydän sykkii tiimityöllä

Impivaaran uimahalli on viihtyisä liikuntakeskus, joka tarjoaa monipuoliset tilat vesiliikuntaan ja kuntoiluun. Suomen suurimmassa uimahallissa uidaan ja kuntoillaan lähes vuoden ympäri. Kaiken sujuvuudesta vastaa osaava henkilökunta.

TEKSTI ANN-MARIE UNKURI | KUVAT HEIKKI RÄISÄNEN

Henkilökunta viestii toisilleen radiopuhelimilla, sillä uimahallissa etäisyydet ovat pitkät.

Impivaaran uimahallin tuttuihin kasvoihin kuuluu kolme pitkän linjan ammattilaista: vastaava vesiliikunnan ohjaaja **Susanna Vuori**, liikunnanohjaaja **Samuli Hovi** ja asiakaspalvelusihiteeri **Hanna Jokinen**. Samuli on työskennellyt kaupungilla jo 13 vuotta. Hanna on ollut kaupungilla töissä noin 25 vuotta, joista kolme Impivaarassa. Susanna puolestaan juhlii 30-vuotista uraansa liikunnan parissa. Kaikki ovat viihtyneet työssään pitkään – eikä ihme, sillä uimahallin arki on mielenkiintoista.

Asiakaskohtaamiset ovat työn suola

Uintikaudet tuovat mukanaan vilkkaita päiviä ja kiireisiä hetkiä. Vaikka asiakkaita on paljon, Impivaarassa viihdytään.

– Toivomme, että asiakkaat kokevat olevansa tervetulleita, Hanna kertoo.

Asiakkaat antavat usein palautetta ja muistavat kiittää henkilökuntaa avusta.

– Asiakkaat ovat ihania – olen saanut joskus jopa kiitoskortin tai suklaata, Hanna muistelee.

– Asiakaskohtaamiset ovat lähes aina iloisia hetkiä ja kuulumisia vaihdetaan usein, me saatamme olla asiakkaalle päivän ainoa sosiaalinen kontakti, Susanna kertoo.

– Työn suola on siinä, että kohtaamme päivittäin erilaisia asiakkaita. Työ on riittävän monipuolista, sillä liikutamme ja ohjaamme asiakkaita vauvasta vaariin, Samuli lisää.

Huoltotyöt kuuluvat arkeen

Hallin työpäivät alkavat aikaisin – uimavalvoja saapuu ennen aamukuutta valmistelevaan tilat. Päivään mahtuu valvontaa, ohjauksia ja siisteyden ylläpitoa.

– Laitostyöntekijät imuroivat altaiden pohjat, ottavat vesinäytteet ja tarkistavat laitteet, Samuli kuvailee.

– Uimavalvojakin osallistuu huoltotöihin, ja tarkastaa muun muassa ponnahduslavojen kunnon.

Asiakkaat näkevät vain murto-osan henkilökunnan työstä.

– Aikataulutamme ja suunnittelemme liikuntatunteja, huollamme välineitä ja ratkaisemme teknisiä ongelmia, Susanna luettelee.

Asiakas-
palvelusihteeri
Hanna
vastaanottaa
asiakkaat
hymyllä ja vastaa
kiperiinkin
kysymyksiin.

Työhön lukeutuu myös löytötavaroiden lajittele-
mista. Uimahalleista löytyy runsaasti unohtuneita
tavaroita, joita voi tiedustella kassalta. Uimalelut
viedään lasten altaalle lainaleluiksi kolmen viikon
säilytyksen jälkeen.

– Impivaaran työntekijöillä on hyvä yhteishenki –
huumori kuuluu jokaiseen päivään, Hanna sanoo.

Työkavereita huomiodaan pienillä eleillä, kuten
keittämällä kahvia. Vuorojen vaihtotilanteessa
käydään päivän tärkeimmät työasiat läpi.

Vesiliikunnan
ohjaaja
Susanna kiertää
säännöllisesti
altaita ja katsoo
uimareiden
perään.

Tervetuloa Impivaaraan!

Impivaaran uimahallissa voit nauttia
kahdeksasta altaasta ja harrastaa
monipuolista vesiliikuntaa.

Impivaarassa järjestetään myös
vesijumppia, uimakouluja ja ohjattua
liikuntaa.

puh. 02 262 3588

• turku.fi/impivaaran-uimahalli

Turvallisuus on kaiken perusta

Uimahallin työntekijät luovat turvallisen ympä-
ristön. Kun asiakkaatkin osaavat noudattaa
sääntöjä, on kaikkien turvallista uida.

– Altaalla on vähintään kaksi valvojaa tarkkai-
lemassa ja kiertämässä altaita, Susanna kertoo.

Henkilökunta koulutetaan säännöllisesti.
Myös ensiaputilanteisiin varaudutaan, sillä
pelastustilanteet ovat osa päivittäistä arkea.

– Yllättävän usein myös aikuiset yliarvioivat
uimataitonsa, mikä voi aiheuttaa vaaratilanteita,
Susanna kertoo.

Hän toivoo, että aikuisetkin päivittäisivät
uimataitoaan. Liikuntapalveluiden lisäksi
uintiseurat ja -yhdistykset järjestävät aikuisille
suunnattuja uimakouluja.

Impivaaran turvallinen ja miellyttävä ympä-
ristö saa vesiliikkuja ja kuntoilijat palaamaan
Impivaaraan yhä uudelleen.

– Täällä kohdataan, liikutaan ja viihdytään,
Samuli kiteyttää.

– Meidän tehtävämme on huolehtia, että
asiakkaat voivat keskittyä liikkumiseen ja hyvin-
vointiin, Hanna lisää.

Yhdessä

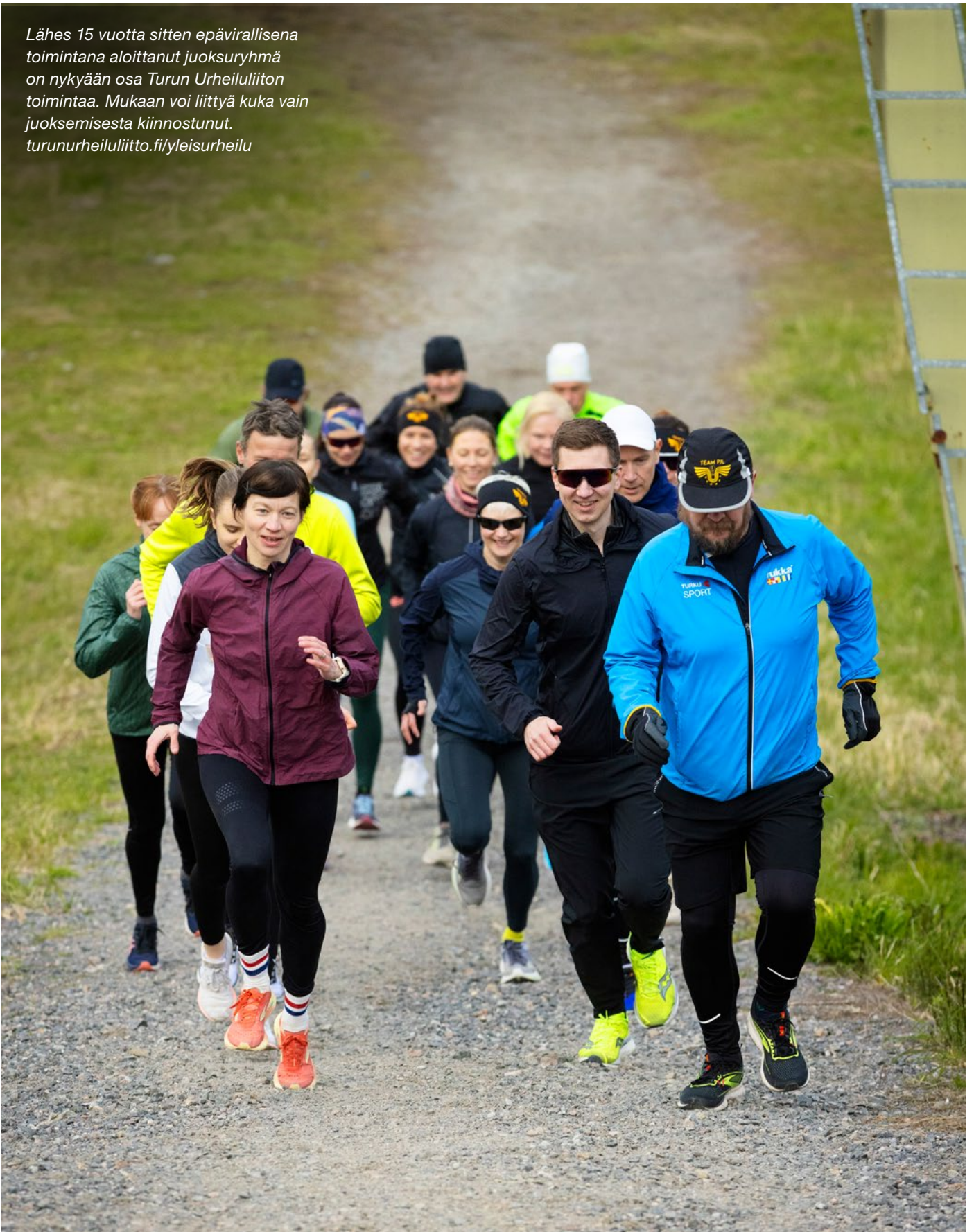
Turkulaiset tekevät yhdessä upeita asioita! Kuvaaja **Jussi Vierimaa** on vanginnut valokuviin turkulaisia porukoita ja kohteita, joissa yhteisöllisyys kukoistaa. Näissä ryhmissä ja kohtaamispaikoissa jaetaan iloa, autetaan toisia, koetaan elämyksiä, harrastetaan, hankitaan lisää hyvinvointia ja nautitaan yhdessäolosta.

Etsimme lisää
inspiroivia
porukoita tuleviin
yhteispotretteihin,
ilmoittautukaa
ehdolle:
viestinta@turku.fi

*Meripartiolippukunta Nuotiotytöt on yksi
Lounais-Suomen suurimpia lippukuntia.
Lippukunnan 70-vuotisjuhlavuoden
kunniaksi sille suunniteltiin oma
merihenkinen villapaita. Villapaidan kuvion
suunnittelivat Kati Koskela ja Meri Malmari.
Nuotiotyttöjen kokoontumistila sijaitsee
Tuomiokirkkoseurakunnan Nuortentalossa
(Eerikinkatu 1). nuotiotytot.fi*

Lähes 15 vuotta sitten epävirallisena toimintana aloittanut juoksur ryhmä on nykyään osa Turun Urheiluliiton toimintaa. Mukaan voi liittyä kuka vain juoksemisesta kiinnostunut. turunurheiluliitto.fi/yleisurheilu

*Pubivisailu on rentoa puuhaa! Turussa voi
visailla ilmaiseksi seitsemässä eri ravintolassa
eri viikonpäivinä. Visajoukkue Jörnivät Donnerit
kokoontuu tiistaisin ravintola Hunter's Innin.
Kysymyksiä esitetään laidasta laitaan, niin jälkiruuista,
lippujen väreistä kuin vaikkapa paaveistakin.
baaripahkina.fi*

Fuuga on ollut pää-suunnittelijan mielessä päivittäin

Aurajoen rantaan rakentuva musiikkitalo avautuu yleisölle syksyllä 2026. Fuugan suunnittelusta vastanneelle Tuomas Silvennoiselle talosta on tullut erityisen läheinen projekti.

TEKSTI ANNAMARI NURMINEN | KUVA TIMO JAKONEN

Pääsuunnittelija **Tuomas Silvennoisen** katse kiertää rakenteilla olevaa musiikkitalo Fuugaa. Hillitty mies ei suoranaisesti myhäile, mutta tyytyväisyys loistaa hänen olemuksestaan.

– Fuugalla on minulle todella jättiläismäinen merkitys, koska uusi musiikkitalo on niin tärkeä Turulle ja turkulaisille. Me voimme suunnitella vaikka kuinka kauniin rakennuksen, mutta merkitys tulee siitä, että sitä käyttävät ihmiset rakastavat sitä, hän sanoo.

Jotta rakennus lunastaa paikkansa ihmisten sydämissä, sen on oltava myös toimiva.

– Käytettävyyteen onkin Fuugan suunnittelussa panostettu todella paljon. Käyttäjien kuuleminen on ollut erittäin merkittävä osa musiikkitalon suunnittelua, hän kertoo.

Musiikkitalon on suunnitellut helsinkiläinen PES-Arkkitehdit, jossa Silvennoinen on pääosakaana ja hallituksen puheenjohtajana. Musiikkitalo toteutetaan yhteistoiminnallisella allianssimallilla. Allianssiryhmittymän muodostavat Turun kaupunki, Hartela, PES-Arkkitehdit ja WSP Finland sekä alihankkijana Laidun-design.

Kaikkien kaupunkilaisten talo

Uudesta musiikkitalosta tulee Turun filharmonisen orkesterin koti, mutta talo on suunniteltu hyvin monipuolista ohjelmistoa ja tapahtumia varten. Musiikkitalosta on sisäyhteys vieressä sijaitsevaan Kaupunginteatteriin ja näiden kahden ohjelmistoa suunnitellaan ja operoidaan samasta yhtiöstä.

Musiikkitalosta saadaankin kaupunkilaisten kohtaamispaikka, jossa on mahdollista nauttia taideraajat ylittävistä elämyksistä ja niitä täydentävistä palveluista.

– Fuugasta haluttiin helposti lähestyttävä rakennus. Paikka, johon tullaan myös silloin, kun ei saavuta konserttiin tai muuhun tapahtumaan. Tätä palvelevat esimerkiksi Fuugan ravintolat, joista toinen on hienolla paikalla kattoterassilla, Silvennoinen sanoo.

Akustiikassa pyritään huipputuloksiin

Silvennoinen kertoo, että Fuugan suunnittelussa rima onkin ollut todella korkealla. Esimerkiksi akustiikkasuunnittelussa lähdettiin siitä ajatuksesta, että isosta konserttisalista

Tuomas Silvennoinen on kokenut ja meritoitunut arkkitehti. Hänen kädenjälkensä näkyy Fuugan lisäksi Turun satamaan rakenteilla olevassa yhteisterminaalissa ja ratapihalle suunnitellussa elämyskeskuksessa.

Fuuga

- Musiikkitaloa rakennetaan parhaillaan Aurajoen rantaan Kaupunginteatterin viereen.
- Musiikkitalosta tulee Turun filharmonisen orkesterin koti.
- Talon kokonaispinta-ala on yli 15 000 neliömetriä.
- Rakennukseen tulee 1300-paikkainen konserttisali ja 300-paikkainen monitoimisali.
- Taloon on tulossa kaksi ravintolaa, joista toinen kattoterassin tasolle.

• turku.fi/fuuga

saadaan akustisesti yksi maailman parhaista konserttisaleista.

– Akustiikkasuunnittelua on tehty parhaiden kansainvälisten suunnittelijoiden voimin. Akustiikkaa on myös tutkittu ja testattu digitaalisesti Aalto-yliopiston akustiikkalaboratoriossa. Tuloksia on verrattu maailmalla tehtyihin mallinnus- ja mittauksiloksiin eri konserttisaleissa. Saadut tulokset ovat olleet hyviä ja vastanneet odotuksia, hän kertoo.

Fuuga tuo elinvoimaa

Fuugalle asetettiin myös kovat kaupunkikuvalliset vaatimukset. Koska musiikkitalo sijaitsee arvo-paikalla, kaupunkia halkovan joen varrella, siitä haluttiin kulttuurirannan timantti.

Oman haasteensa toi rakennuspaikka, jota kritisoitiin ahtaaksi. Suunnittelun aikainen kritiikki on arkkitehdille tuttua, mutta Silvennoinen puolustaa edelleen tehtyjä ratkaisuja.

– Tilan käyttöä on pohdittu todella tarkkaan ja se on käytetty mahdollisimman viisaasti käyttäjiä ja yleisöä ajatellen. Virastotalokin näkyy edelleen joen suunnasta ja teatterin lämpiöstä avautuu jokinäkymä, hän sanoo.

Tuomas Silvennoinen muistuttaa, että tavoitteena on ollut rakentaa kansainvälisesti tunnettu ja paikallisesti rakastettu musiikkitalo.

– On ollut rikastuttavaa, että minulle on syntynyt niin syvä yhteys Turkuun. Fuuga on ollut mielessäni joka päivä jo viiden vuoden ajan. Musiikkitalo tuo kaupunkiin lisää hyvinvointia ja elinvoimaa. Aika harva asia on yhtä voimakas vetovoimatekijä kuin kulttuuri, hän pohtii.

”

Tavoitteena on ollut rakentaa kansainvälisesti tunnettu ja paikallisesti rakastettu musiikkitalo.

Turku tarjoaa elämyksiä ympäri vuoden

Poimimme Turkupostiin maistiaisia
Turun syyskauden tapahtumista.

Tutustu verkossa laajemmin Turun monipuolisiin
tapahtumiin ja vapaa-ajan aktiviteetteihin:

kalenteri.turku.fi
kalenteri.turku.fi/sv

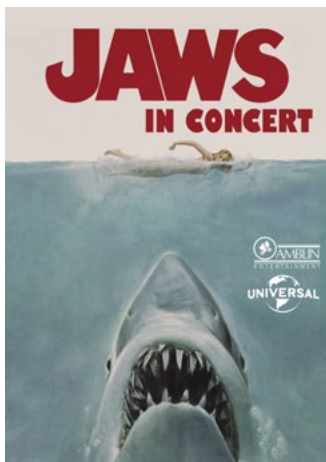
vapaa-aika.turku.fi
vapaa-aika.turku.fi/sv

TFO Leffassa: Tappajahai

10.–12.9., Turun konserttitalo
Koe ikoninen Tappajahai elokuvakonserttina! Tappajahai-elokuvasta tuli nopeasti kulttuuri-ilmiö ja John Williamsin musiikin kanssa luvassa on unohtumaton elämys! Elokuva heijastetaan konserttisaliin valkokankaalle, ja musiikista vastaa Turun filharmoninen orkesteri.

• tfo.fi/fi/tfo-leffassa

KUVA: JAWS © UNIVERSAL

Food & Fun

Food & Fun -festivaali tuo 8.–12.10. jälleen Turkuun ulkomaisia huippukokkeja. 13 ravintolaa tarjoilee vieraillevien kokkien ainutlaatuisia menuita, joissa yhdistyvät paikalliset raaka-aineet ja kansainväliset maut. Laajentuneessa tapahtumassa yhdistyvät uniikit ruoka- ja juomakokemukset sekä laadukas kulttuuri.

• foodandfunfinland.fi

KUVA: MARIA KIRALY

Haudanhauska musikaalikomedia
Päänäyttämöllä 5.9. alkaen.

KUVA: OTTO-VILLE VÄÄTÄINEN

Turun Kaupungin- teatterissa syksyllä

The Addams Family

Uuden vävykokelaan esittely on aina jännittävää, mutta etenkin kun perhe on Addams!

Hildur

Satu Rämön kirjasarjaan perustuva dekkaritarina vie Islantiin selvittämään murhia.

Päällikkö

Rikosdraama alamaailmasta, jossa velka on aina maksettava.

Viirun ja Pesosen joulupuuhat

Rakastettu parivaljakko tuo tänäkin vuonna joulu-tunnelman Turkuun!

Nämä juhlat jatkuvat vielä

Kertomus kansalliskirjailija Eeva Kilven sukupolvet ylittävästä ystävydestä.

Suomen historian jännät naiset

Musiikkiteatteriesitys heistä, jotka eivät sopineet aikansa muottiin.

Mä aion elää

Uusi draama! Rakkaus on duetto — kenelle kuuluu toinen ääni?

Miraakkeli

Mentalisti Pete Poskiparta tarjoaa mielen ihmeitä, taikuutta ja komediaa.

Koko ohjelmisto ja tapahtumat:

• tkteatteri.fi

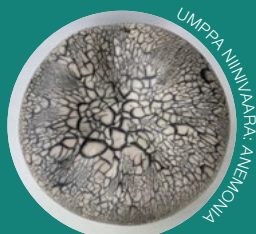
Liput: 02 262 0030 /
myynti@tkteatteri.fi /
lippu.fi

Näyttely- tärpit

FANNY VARJO: GLOSSOPETRAE

Fanny Varjo:
Maistajat, ritarit ja puutarhurit, WAM
Kilta Galleria
3.10. alkaen
• wam.fi

UMPPA NIINIVAARA: ANEMOIA

Umpa Niinivaara:
Luola, Ars Nova
10.10. alkaen
• avan.fi

KUVA: JORMA KONTO

Töissä merellä,
Forum Marinum
• forum-marinum.fi

Katso lisää
näyttelyitä:
• kalenteri.turku.fi

Turun päivä tulee taas

Turun päivää juhlitaan jälleen
sunnuntaina 21.9.

Tänä vuonna Turun päivä kutsuu kaikki turkulaiset ja Turun ystävät liikkeelle nauttimaan liikuttavan ihanasta Turusta. Jokaiselle löytyy varmasti nähtävää ja koettavaa liki sadan eri tapahtuman kokonaisuudesta.

Turun päivänä voi osallistua moniin tapahtumiin, joista on muodostunut jo perinne. Toritunnelmaa ja markkinahumua päivään tuovat Vanhan Suurtorin toritapahtuma, Kauppatorin Suurmarkkinat sekä Brinkkalan sisäpihan Mahdollisuuksien tori -tapahtuma.

Avoimet ovet, kokeilutunnit sekä herkulliset ruoka- ja juomatarjoilut kuuluvat Turun päivän viettoon.

Turun kaupungin museot avaavat ovensa yleisölle, ja Kakolan jätevedenpuhdistamon opastetut kierrokset ilahduttavat jälleen juhlapäivänä.

Opiskelijoille suunnattu Turun päivän appro saa haalarikansan liikkeelle. Perheen pienimpiä ilahduttaa mm. Interin koko perheen liikunnallinen tapahtuma.

Perinteisten tapahtumien lisäksi luvassa on myös kiinnostavia uutuuksia. Seuraa ilmoittelua ja tapahtuman verkkosivuja!

- turku.fi/turun-paiva
- turku.fi/sv/abodagen
- turku.fi/en/turku-day

KUVA: SANDER VILL

Ethno Contemporary Balletin
tanssiteos *Fertility* on osa
Manifestin ohjelmistoa.

KUVA: LEO OLLIKAINEN

Taidetapahtumia syyskuussa

Kansainvälinen New Performance Turku Biennale levittäytyy eri puolille Turkua 2.–7.9. teemalla Käännekohta. Toista kertaa järjestettävä biennaali kutsuu pysähtymään ja kokemaan muutosta yhdessä. 25 kansainvälistä ja kotimaista taiteilijaa tarkastelevat ajankohtaisia kriisejä, ruumiillisuutta ja selviytymisen muotoja.

Monitaidefestivaali Manifesti 10.–20.9. havahduttaa näkemään uudella tavalla. Kuvataidenäyttelystä ja tanssin, teatterin ja sirkuksen esityksistä koostettu ohjelmisto sisältää kansallisesti ja kansainvälisesti tunnettuja tekijöitä ja teoksia. Kulttuuritehdas Manilla avautuu kulttuurin ystäville 31. kertaa.

Tutustu ohjelmiin:

- newperformance.fi
- manillantehdas.fi/manifesti

KUVA: XOLANI TULUMANI

Jelili Atiku
tuo Turkuun
performanssinsa
*I Am A Fish From
The Sea*.

Herkuttelua taiteen äärellä

Taiteen talon ohjelmassa on gallerioiden näyttelyiden lisäksi Turku New Performance Biennalen ja Turun ylioppilasteatterin esityksiä. Uudessa tapahtumaravintola Pegasuksessa pääset nauttimaan muun muassa show & dinner -esityksistä, konserteista ja jazz-brunsseista.

- taiteentalo.fi

KUVA: ANNA-MAIJA VAIMALA

Kolkkojen kohtaloiden linna K15 -kierrokset

Marraskuun pimeys hiipii muurien sisään ja kolkoista ihmiskohtaloista kuiskitaan linnan käytävillä. Menneisyyden varjoista nousee esiin huijareita, magian harjoittajia ja vallan väärinkäyttäjiä.

Turun linna 5.–26.11. keskiviikkoisin klo 19, 19.30 ja 20.

- turunlinna.fi

KUVA: JUSSI VIRKKUMAA

Syysloma-vinkkejä

Pääkirjastossa vietetään syyslomaa satujen maailmassa koko viikon ajan 13.–19.10.

- turku.fi/kirjasto

Lastenkulttuurikeskus Färrissä peikkoteemaisia taidepajoja 15.–17.10. Ilmoittautumisohjeet netissä.

- turku.fi/fari

Apteekkimuseo & Qwenselin talon syysloman opastukset 18.–26.10. klo 14. Guidningen på svenska 25.10 kl. 15.

- qwensel.fi

Kuralan Kylämaessä leikkejä ja arkisia askareita sisällä ja ulkona 15.–16.10. klo 11–16.

- kuralankylamaki.fi

Turun linnassa Pikkuritari-kierroksia, Historian kauheuksia -kierroksia ja työpajoja 14.–19.10.

- turunlinna.fi

Kupittaan urheiluhallilla on Lasten liikunnan "Pop Up" ihmemaa 14.10.

- turku.fi/ihmemaa

Jäähalleissa ja Impivaaran jalkapallohallissa maksuttomia yleisövuoroja. Impivaaran uimahallissa monenlaisia vesiliikunta-aktiviteetteja.

Kivaloma kulmilla

Maksutonta, avointa toimintaa turkulaisille alakouluikäisille lapsille.

- turku.fi/kivaloma

Kurkkaa myös:

- turku.fi/lapsiperheet
- Kolla också:
- turku.fi/sv/barnfamiljer

Suomen joulu-kaupunki Turku

Poimintoja jouluisista tapahtumista

La 29.11. Suuri joulunavaus

To-su 4.–7.12. Valon polku

Itsenäisyyspäivän viikonloppua värittää jälleen valotaide. Viides Valon polku -tapahtuma johdattaa kulkijat Tuomiokirkolta Kauppatorin kautta aina satamanostureiden luokse meren äärelle. Teosten ihailun lomassa voi pysähtyä katsomaan oheisohjelmaa ja nauttia reitin varren runsaasta ruoka- ja juomatarjonnasta. Kaikki valoteokset ovat nähtävissä joka ilta klo 16–21.

La 6.12. klo 12 & 15 Turun kaupungin itsenäisyyspäivän juhlakonsertti Konserttitalossa **Aku Sorensen**, kapellimestari, **Maria Ylipää**, laulu, Turun filharmoninen orkesteri. Vapaalippujen jako Konserttitalossa lauantaina 22.11. klo 12–14.

- tfo.fi

To 11.12. Ekumeeninen joulu

Kirkkokuntien ekumeeninen rauhanvetoomus esitetään Turun tuomiokirkossa.

- joulukaupunkiturku.fi/ekumeeninenjoulu

La 13.12. Lucian päivä

- abolucia.fi

Ke 24.12. Joulurauhan julistus Vanhalla Suurtorilla

- joulukaupunkiturku.fi/joulurauha

Katso tarkemmat tiedot joulun tapahtumista lähempänä joulua:

- joulukaupunkiturku.fi

KUVA: RAMI SAARKORPI

Yhdistä kulttuuri ulkoiluun

Kulttuurikuntolureiteillä voit tutustua Turkuun esimerkiksi rakkaustarinoiden, patsaiden tai arkkitehtuurin kautta. Kuuntele ulkoilun lomassa kiehtovia tarinoita menneestä ja opi uusia asioita kotikaupungistasi!

Tutustu teemoitettuihin reitteihin:

- turku.fi/kulttuurikuntoulu

Virkistäydy hyvinvointi-keskuksissa

Hei seniori! Tervetuloa Lehmusvalkaman ja Ruusukorttelin hyvinvointikeskusten avoimeen virkistystoimintaan. Ohjelmassa on järjestöjen toimesta mm. teemakerhoja, liikuntaa, tansseja, tapahtumia, digiopastusta ja kokkailuopastusta miehille.

Lisätiedot:

- turku.fi/seniorit

KUVA: ANN-MARIE UNKURI

Liikunnan ilo löytyi VoiTas-tehoryhmästä

Turun Härkämäessä asuva eläkeläinen **Heikki Suvia**, 77, löysi kipinän liikkumiseen Aunelan VoiTas-tehoryhmästä.

– Näin lehti-ilmoituksen ja päätin lähteä mukaan, Suvia kertoo.

Matka Aunelan kuntosalille on lyhyt ja Suvia kaipasi ryhtiä arkeen, sillä motivaatio liikuntaan oli hiipunut. Ryhmän positiivinen paine sai palaamaan paikalle viikosta toiseen.

Ryhmä oli uusi kokemus, mutta turvallinen aloitus ja samanhenkinen, yli 75-vuotiaiden porukka madalsivat kynnystä. Heikki kehuu ryhmän ohjaajaa ammattitaitoiseksi. Ohjaaja varmistaa, että liikkeissä ei fuskata, vaan ne tehdään oikein.

Suvia kertoo hyvinvointinsa kohentuneen, ja liikunta on saanut jatkoa Aunelan senioriryhmässä, jossa vertaisohjaajat vetä-

vät harjoituksia kolmesti viikossa. Ryhmä kuuluu maksullisen Seniorirahneeseen palveluihin.

– Liikkuvuus ja kävelyvauhti ovat parantuneet ja jalkavoimat kasvaneet, hän summaa.

– Parasta ryhmässä on säännöllisyys. Ei ole enää tekosyitä jäädä kotiin, Suvia iloitsee ja kertoo tempaisseensa avovaimonsakin mukaan.

Hän harmittelee, että miehiä on ryhmissä vähän, ja muistuttaa, ettei kenenkään tarvitse jäädä yksin kotisohvalle.

– Käykää kokeilemassa, muutoin ei tiedä, miten liikunnan ilo voikaan roihahtaa!

Maksuttomat VoiTas-tehoryhmät alkavat syksyllä.

Ilmoittaudu turku.fi/voitas tai p. 044 082 0253.

KUVA: HANNA-KAISA RUPPONEN

Liikunnan kipinä ryhmämuotoisesta liikunta-neuvonnasta

Haluatko lisää virtaa arkeen ja tukea liikkumisen aloittamiseen? Turun kaupungin maksuton ryhmämuotoinen liikuntaneuvonta tarjoaa aikuisille ohjattua tukea ja innostavia lajikokeiluja. Ammattilaisen ohjauksessa voit löytää itsellesi sopivan tavan liikkua – vertais-tuen voimin.

Tee pysyvä muutos ja hae mukaan:

- turku.fi/liikuntaneuvonta

KUVA: KAI SALONEN

Kirjaston palvelut kotiin

Kaupunginkirjasto tarjoaa palveluita myös kotiisi. Verkkopalvelu OmaKirjastoon on koottu monipuolisesti kulttuurin ja vapaa-ajan palveluita maksutta. Kirjakassipalvelu tuo kirjat kotiin asiakkaille, joiden on vaikea päästä kirjastoon korkean iän, vamman tai sairauden takia.

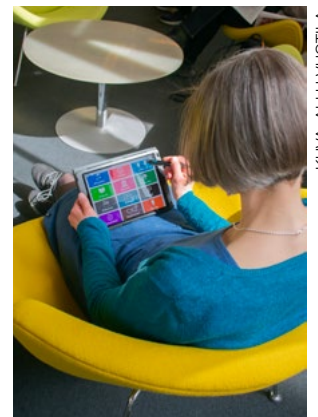
Helppokäyttöisestä OmaKirjastosta voit kuunnella ja katsoa konsertteja, elokuvia tai vaikka jumppaohjeita. Kirjakassipalvelun uudet asiakkaat haastatellaan aluksi puhelimitse. **Leila Bäckmanille**, 85, tuodaan kotiin kirjakassi kahden kuukauden välein.

– Palvelu on antanut todella paljon arkeeni, kun oma osallistuminen on muuten ollut vaikeaa, vuoden palvelua käyttänyt Bäckman kertoo.

Hänen kirjakassiinsa valikoituu elämänkertoja, suomenruotsalaisia ja sotia käsitteleviä kirjoja.

- turku.fi/kirjasto/saavutettavat-palvelut

KUVA: ALLU VUOTILA

OmaKirjastossa on laaja valikoima maksuttomia vapaa-ajan palveluita.

PIIRROSKUVA: MINNA MÄKIPÄÄ

Turkulaisen hymy levenee sittenkin?

On esitetty teorioita, joiden mukaan Mona Lisa olisi ollut turkulainen. Näin siksi, että tuo arvoituksellinen hymy on edelleen silmin nähtävissä turkulaisessa kulttuuriperimässä.

Ei tiedetä varmuudella, kertooko hymy tyytyväisyydestä vai onko siinä kenties häivähdys pettymystä. Turkulaisille ominainen pidättyväisyys pais-taa joka tapauksessa vienosta hymystä. Hymystä ei voi päätellä, onko turkulaisella pidätysvaikeuksia vai ylemmydentunto tapissa. Mitä tapahtui – voitettiin vai hävittiinkö?

Kuten tunnettua on, turkulainen ei perinteisesti tanssi ja jos tanssii, niin ei ainakaan pöydillä. Ilmeen tulee olla silloinkin totinen ja asenteen hivenen ärtyisä: Kui mää ny tämmöttis villiintysi?

Turkulainen katsoo mielellään vie-restä, kun joku muu menee ja tekee. Vieno hymy kasvoillaan hän odottaa, että kohta päästään kuittailemaan, kun tuo hölmö mokaa. Parempi on suunnitella pitkään ja hartaasti. Sitten kun turkulainen pääsee tekemiseen käsiksi, niin virheitä saattaa tulla ihan vaan sen vuoksi, ettei ole totuttu tekemiseen. Ei ole kokemusta.

Voisiko sittenkin olla niin, että vaimeaan turkulais-hymyyn on kätkeytynä silkkaa pelkoa? Turkulaiselle on juuri näytetty kaupungin kasvukäyrä. Tuossa

on väkimäärän kasvu ja tuossa käppyrässä raken-tamisen määrä. Kauheaa, miten me tämän kasvun hoidamme! Nyt pitää tehdä eikä enää suunnitella tekemänsä.

Turkulainen ostaa junalipun Tampereelle ja lähtee vienosti hymyillen opintomatkalle. Mitä ne muka ovat saaneet aikaan? Eihän merettömässä maisemassa voi tuottaa kuin lanttua ja naurista, turkulainen hymyilee ivallisesti.

Nähtyään Tampereen ihmeet itseriittoinen turku-lainen palaa nopeasti Kauppatorille ja kertoo Hämeen tulaiset. Kuvitelkaa: jos siellä pystytään tuollaisiin suorituksiin, niin miten hienoa syntyäkään, kun turkulaiset ryhtyvät yhdessä toimeen!? Paljon hienompaa.

Pelkkä ajatus tulevien vuosien saavutuksista saa turkulaisen hymyi-lemään leveämmin. Ihan kuin pelkkä ajatus tekemisestä olisi nostanut taakan harteilta ja vapauttanut etenemään. Turkulainen on nähnyt kirkkaan vision. Hänen itsetuntonsa on yhtäkkiä pamah-tanut paikoilleen, eikä mikään ole enää esteenä onnistumiselle. Turkulaisen usko Turkuun on palannut!

Me ollaan turkulaisii kaikki, hän lau-laa epätyypillisesti. Poksauttaa kuohuvan ja kailottaa jokirannassa. Halailee aivan. Nyt, ikuisesti, Turku, hän hymyilee leveästi – ja aivan näkyvästi.

Susse Määttänen

Kirjoittaja on Turun kaupungin viestintäpääl-likkö, joka kir-joiittaa Turusta ja turkulaisuudesta huvittuneesti hyvää tarkoit-taen, ja ihan luvan kanssa.

[illegible]

Kulttuurikortti – yksi kortti, monta elämystä

Kirjastokortti on halutessasi myös Kulttuurikortti. Saat sähköpostiisi tietoa eduista ja vinkkejä Turun kaupungin kulttuuritarjonnasta.

Hae ominaisuus korttiisi kirjastosta:

- turku.fi/kulttuurikortti
- turku.fi/sv/kulturkort
- turku.fi/en/culturecard

Julkinen tiedote

Loppuvuodesta ehdotetaan taas!

Asukasbudjetin neljäs kierros starttaa loppuvuodesta 2025. Seuraa kaupungin kanavia ja mieti jo nyt, mitä toivoisit asukasbudjetoinnin kautta toteutettavan vuonna 2027.

asukasbudjetti.turku.fi

KUVA: VESA TYNI

Fölin reitit ja linjanumerot ovat muuttuneet

Runkolinjasto uudisti Fölin bussireitit. Tarkista omat reittisi ja aikataulusi reittioppaasta.

reittiopas.foli.fi